



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО
И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

Относно: Обществено обсъждане на Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

Във връзка с Проекта на решение за изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. изразяваме следното становище:

Процедурата на настоящото обществено обсъждане се провежда в период на тежка водна криза в страната. Видно от данните, публикувани на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) към 26.11.2024 г., в 23 области има нарушено водоснабдяване. Засегнати се над 255 хил. човека, в 13 града и 261 села в областите – Плевен, Ловеч, Велико Търново, Търговище, Шумен и др.

На този фон се предлага поредно увеличение на цените на ВиК услугите, като например: ВиК Сливен с над 19%; ВиК Сапарева баня с над 10%; ВиК Перник и ВиК Шумен с над 9%, ВиК гр. Троян над 8% .

Намаление на цените се предлага само за ВиК Добрич - с 15,40%, ВиК Хасково с 6,21 %, ВиК Кърджали с 1,19% и ВиК Ловеч с 0,88%.

Предложена е най-висока комплексна цена за ВиК Разград - 6,23 лв./куб. м, следвано от ВиК Силистра - 6,13 лв./куб. м, а за други ВиК оператори (Монтана, Русе, Стара Загора, Варна, Шумен, Смолян, Търговище, Бургас, Враца, Ямбол) цената ще бъде над 5 лв./куб. м.

Тези цени не са окончателни, тъй като към тях ще се прибави и инфлацията за м. ноември 2024 г., което означава, че домакинствата за пореден път ще са принудени да отделят все повече средства, за да могат да заплащат сметките си за вода.

Считам за необходимо да подчертая, че в институцията на омбудсмана през 2024 г. значително се увеличиха жалбите във връзка с лошото качество на ВиК услуги, като: често и продължително спиране на водата, което понякога продължава със седмици; несвоевременно информиране за спирането и пускането на водата; неспазване на обявените периоди на въведени режими на водоподаване; неотстраняване на аварии в срок; лошо качество на водата след продължително спиране; слабо налягане и др.

Гражданите продължават да задават основателно въпроса – какви са ползите от непрекъснатото увеличение на цените на ВиК услугите.

Очакваме КЕВР да отговори – при тези предложени цени на ВиК услугите, как защитава интересите на потребителите - принцип, от който следва да се ръководи съгласно чл. 7 от Закона за регулиране на ВиК услугите. Увеличението например, на цената на ВиК услугите в Сливен с 0,75 лв., спрямо действащата в момента – 3,902 лв./куб. м, ще доведе ли до подобряване на всеобщия достъп на вода за населението в

града и селата в областта. По данни на МРРБ, в област Сливен почти 20 00 жители – 12% от населението, са с нарушено водоподаване. Увеличението на комплексната цена на ВиК услугите в Шумен - на 5,98 лв./куб. м ще реши ли проблема с водоснабдяването и качеството на водата за питейно-битови нужди в града и селата от областта, като например в село Риш, община Смядово, където живеещите имат водоподаване един път в седмицата за по 24 часа, или в село Панайот Волово, община Шумен, където в периода от 4 до 19 ноември не са имали водоснабдяване в продължение на 13 дни.

Освен това, видно от Годишния доклад за ВиК сектора на КЕВР за 2023 г., общите загуби във водоснабдителната система средно за страната са били почти 60,21%, т.е. колкото през 2015 г. - 60,34%, и през 2016 г. - 60,76%, когато е приета действащата нормативна уредба в областта на регулирането на цените и качеството на ВиК услугите.

През годините омбудсманът винаги е подчертавал, че предложеният механизъм за определяне и изменения на цените на ВиК услугите, разработен от КЕВР и приложен на практика от 2017 г., постига единствено значително повишение на цените на ВиК услугите, без да се подобрява качеството на предоставените ВиК услуги. Не се решават проблемите във ВиК сектора, те се задълбочават с всяка измината година. Това означава, че е необходим спешен анализ и промяна в ценообразуването на ВиК услугите, в т.ч. и относно социалната поносимост.

Определената социална поносимост на цените на ВиК услугите за 24 области е с над 10 % стохастична грешка при изчисляване на годишните доходи на един член от домакинство. Това са областите: Видин - 11,6%; Враца - 17,6%; Ловеч - 11,2%; Монтана - 12%; Плевен - 12,9%; Велико Търново - 12,4%; Габрово - 18,9%; Русе - 11,3%; Силистра - 17,9%; Варна - 11,4%, Добрич - 14,9%; Търговище - 10,5%; Шумен - 15,1%; Бургас - 10,6%; Сливен - 14,3%; Стара Загора - 15,2%; Ямбол - 12,6%; Благоевград - 13,9%; Кюстендил - 17%; Перник - 25,7%; София област - 17,5%; Пазарджик - 15,2%; Смолян - 13,5% и Хасково - 13,6%.

По информация на Националния статистически институт, над 10% стохастична грешка означава, че данните са ненадеждни.

Например, за ВиК Сливен е предложена цена от 4,65 лв./куб. м, при изчислена социална поносимост от КЕВР от 5,535 лв./куб. м, или разлика от 0,88 лв./куб. м, при степен на грешка от 14,3%.

В заключение припомням, че още през 2023 г. омбудсманът изрази становище пред КЕВР, при обсъждане на Указанията за образуване на цените, че е необходимо за определянето на социалната поносимост на цените на ВиК услугите да се използват само и единствено статистически надеждни данни на НСИ за съответните години.

С оглед на изложеното, категорично не приемаме предложеното увеличение на цените на ВиК услугите, средно за страната с над 3,7%, от 1 януари 2025 г.

С уважение,

**Д-Р АЙСУН АВДЖИЕВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**